

Сторінки історії

(до 70-річчя Буковинського державного медичного університету (БДМУ))

**МИКИТА БОРИСОВИЧ
МАНЬКОВСЬКИЙ –
ВИДАТНИЙ ОРГАНІЗАТОР
МЕДИЧНОЇ НАУКИ
НА ПІВНІЧНІЙ БУКОВИНІ**

*Оціннюй, світе, на терезах доби
Усі наші долання й перемоги
Та пам'ятай: в незвідане дороги
Ми клали першими. Собою, і – в собі
Б. Олійник*

У жовтні 2014 року Буковинському державному медичному університету виповнюється 70 років із дня заснування. За цей короткий історичний відрізок часу навчальний заклад пройшов славетний шлях від однофакультетного інституту до багатофакультетного університету з вагомими здобутками в науковій, організаційній, медичній, освітянській сфері.

Перші директори інституту повоєнного часу – доцент Д.С. Ловля (1944-1951 рр.), доцент М.Б. Маньковський (1951-1954 рр.) винесли на своїх плечах усі труднощі періоду розбудови.

Повертаючись подумки до тих часів, варто згадати добрим словом М.Б. Маньковського.

Народився Микита Борисович Маньковський 24 грудня 1914 року в родині медиків. Доля так розпорядилася, що після певних вагань він обрав життєвий шлях свого батька – академіка Бориса Микитовича Маньковського, – відомого невролога. Після закінчення в 1939 р. Київського медінституту М.Б. Маньковський вступає до аспірантури на кафедру фізіології. Завершити навчання завадила війна, його призивають до лав Збройних сил, і майже сім років він перебуває в діючій армії. Тяжке лихоліття війни загартувало молодого науковця, він пройшов непросту школу

в медсанбаті – організація пересувних госпіталів, неперервна хірургічна діяльність, евакуація поранених. На цьому поприщі виявився незаурядний талант його як лікаря. Тяжке поранення під час чергового інспектування змусило пройти тривалий курс лікування в госпіталях Каунаса, Москви, Києва.

Після завершення війни наприкінці 1945 року Микита Борисович повертається до наукової роботи і працює молодшим науковим співробітником Київського психоневрологічного інституту. Науковий пошук молодого вченого торкається проблеми інфекційних уражень спинного мозку. З 1948 року М.Б. Маньковський обіймає посаду асистента кафедри нервових хвороб Київського медичного інституту. Його вирізняла виняткова працелюбність, жага наукового пошуку, готовність віддавати себе хворому, природна обдарованість розуміти кожного. Це була молода людина, яка вміла захистити свою думку, дослухатися до авторитетного співрозмовника, вчасно сказати, вчасно відмежуватися.

У 1951 році 37-річного науковця Міністерство охорони здоров'я України призначає М.Б. Маньковського директором Чернівецького медичного інституту. Незважаючи на молодий вік, за його

плечима вже був великий організаційний досвід і без сумніву природний дар організатора і вчено-го-клініциста. У цей період на теренах Буковини вирує малярія, ендемічний зоб, поширені інфекційні і паразитарні хвороби. У спадок дісталася зруйнована система охорони здоров'я. А якщо бути відвертим до кінця, то останньої, як такої, не було зовсім. Все необхідно було розпочинати з чистого листа. І в цьому знадобився досвід, набутий у військових госпіталях. Він докладає багато зусиль щодо становлення матеріальної бази медичного інституту, організації навчального процесу. Він мав винятковий талант дослухатися до кожного – чи до професора, чи до студента, вчорашнього солдата. Поза увагою не залишилися неопалювальні навчальні приміщення і студентські гуртожитки, побут і матеріальні труднощі. Його вікна в адміністративному корпусі світилися майже всю ніч. Він працював без відпочинку і без поквалі-

вості, його вирізняла виняткова терплячість до чийось поглядів, він дослухався чужої думки.

М.Б. Маньковський у тісній співпраці з практичною охороною здоров'я організовує епідеміологічні наукові експедиції в передгірські та гірські райони області. І тут його слово вагоме, поради доречні, висновки виважені.

Доля подарувала нашому навчальному закладу щасливе минуле, у його витоків була неординарна особистість, мудрий і добрий наставник професор Микита Борисович Маньковський, або як влучно сказав про нього Ю. Віленський – «Гіпократ із українського роду».

Його ім'я золотими літерами виписане на скрижальях Буковинського державного медичного університету.

Рефреном короткого есе має бути девіз «Згадуйте предків своїх, щоб золотої нитки не згубить і сторінки історії перед вами не згасли».

***З роси і води Вам, дорогий Микито Борисовичу! Живіть довго і щасливо,
бо Ви потрібні людям!***

Член-кореспондент НАПН України,
д. мед. н., професор

В.П. Пішак